

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/49/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119219768
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119219768.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36 062 235, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ MDH Stav s. r. o., so sídlom Skuteckého 30, Banská Bystrica, IČO: 36 641 979, 2/ J. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. R. XXX, F. R., o zaplatenie 567,71 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/14/2019-160 zo dňa 19. 11. 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/14/2019-160 zo dňa 19. 11. 2019 **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaná 2/ **j e p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o výške trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo aj „okresný súd“) prvým výrokom uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 567,71 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 567,71 Eur od 25. 05. 2018 až do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia na účet žalobcu. Druhým výrokom súd vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ v plnej výške, ktoré sú žalovaní povinní žalobcovi zaplatiť v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov samostatným uznesením. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca návrhom vo veci samej sa domáhal, aby súd uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 567,71 Eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 567,71 Eur od 25. 05. 2018 až do zaplatenia s trovami konania. Okresný súd v skrátanom konaní vydal platobný rozkaz a to dňa 18. 04. 2019. Z dôvodu podaného odporu žalovanou 2/ bol platobný rozkaz uznesením zo dňa 24. 06. 2019 zrušený. Súd prvej inštancie v ďalšom obsahu odôvodnenia rozsudku poukázal citáciou na ut. § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení, ďalej na ust. § 8 ods. 2, § 24 ods. 2 a 7 zák. č. 381/2001 a na ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce zodpovednosť za škodu. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca je právnickou osobou zriadenou zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu a je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I. Žalovaný 1/ je právnickou osobou a držiteľom motorového vozidla značky BMW, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda. Žalovaná 2/ je fyzickou osobou, vodičkou motorového vozidla BMW, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda. Dňa 09. 10. 2017 žalovaná 2/ ako vodička predmetným vozidlom v dôsledku dopravnej nehody spôsobila škodu na motorovom vozidle značky Škoda, ktorého držiteľom v tom čase bola spoločnosť Auto Palace Panónska, s. r. o. (poškodený).

V čase dopravnej nehody k predmetnému motorovému vozidlu nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako to vyplýva z ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a žalobcovi v zmysle § 24 ods. 2 uvedeného zákona vznikla povinnosť uhradiť poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla. Žalobca poskytol poškodenému plnenie dňa 20. 04. 2018 z poistného garančného fondu vo výške 567,71 Eur, z ktorého suma 50,- Eur predstavuje delegačný poplatok, na ktorý si žalobca nárok neuplatňuje. Žalovaní, ktorí boli vyzvaní na náhradu svoj dlh neuhradili ani čiastočne. Súd prvej inštancie v ďalšom obsahu odôvodnenia rozsudku konštatoval, že ust. § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. d) zák. č. 381/2001 Z. z. je potrebné vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t. j. aj proti vodičovi (pri prevádzke tuzemského motorového vozidla je vodič povinný mať pri sebe potvrdenie o poistení zodpovednosti, a teda presvedčiť sa či je vozidlo poistené). V konaní nebolo sporné, že žalovaný 1/ je právnickou osobou a držiteľom motorového vozidla značky BMW, EČV: U ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda a že žalovaná 2/ je fyzickou osobou, ktorá bola vodičkou motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda dňa 09. 10. 2017. Nebolo sporné ani to, že v čase dopravnej nehody k predmetnému motorovému vozidlu nebolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a táto povinnosť vyplýva z § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.. Žalovaný do konania nepredložili listinný dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, že táto povinnosť splnená bola a že v čase vzniku dopravnej nehody bolo motorové vozidlo riadne poistené. Žalovaná 2/ potvrdila, že vozidlo v čase dopravnej nehode nemalo zaplatené zákonné poistenie, o čom však ona nemala vedomosť a dozvedela sa o tom len v čase, keď spôsobila škodovú udalosť od bývalého manžela. Ďalej súd uviedol, že dôkazná povinnosť týkajúca sa zaplata poistného žalovaným 1/ vo vzťahu k žalovanej 2/ zaťažuje žalovaných 1/, 2/ nie žalobcu a pokiaľ tí nepreukážu zaplata poistného je potrebné mať za to, že poistné zaplatené nebolo. Potom súd rozhodol tak, že uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť sumu, ktorá predstavuje, resp. ktorú žalobca plnil poškodenému, a to spoločne a nerozdielne, a to žalovanému 1/ podľa § 427 ods. 1, 2 OZ a žalovanej 2/ podľa § 420 OZ. Za spôsobenú škodu zodpovedajú tak držiteľ vozidla ako aj vodič, a to spoločne a nerozdielne v súlade s ust. § 438 OZ. Žalobca mal právo uplatniť svoj nárok proti ktorémukoľvek zo žalovaných uplatnil si právo voči žalovaným 1/, 2/ a také isté právo by mal aj poškodený, ktorý by si škodu mohol uplatniť tak voči prevádzateľovi vozidla ako aj vodičovi vozidla. Žalobca má právo postihu proti každému kto za škodu zodpovedá a za koho plnil, t. j. aj proti vodičovi. Pokiaľ obrana žalovanej 2/ bola založená na skutkových okolnostiach, že nemala vedomosť o nepoistení motorového vozidla, že mala za to, že vozidlo je poistené nie je dôvodom pre neuloženie jej povinnosti plniť a súd to považoval len za obranu žalovanej 2/ a táto skutočnosť nie je dôvodom, aby jej súd požadovanú povinnosť neuložil. V danom prípade ide o solidárnu zodpovednosť, keďže žalobca má právo postihu proti každému kto za škodu zodpovedá a preto súd uložil žalovaným 1/, 2/ plniť spoločne a nerozdielne. Ďalej súd odôvodnil zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ a Nariadenia vlády č.87/1995 Z. z. v platnom znení ako sankciu zo zákona za porušenie povinnosti plniť riadne a v čas. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná 2/ a to bez uvedenia odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 Civilného sporového poriadku. Zvýraznila, že proti platobnému rozkazu č. k. 20C/14/2019-73 vydanému v predmetnej veci. Uviedla, že v zákonom stanovenej lehote nemohla podať odpor, nakoľko jej nebola doručená doporučená listová zásielka. Dňa 06. 06. 2019 jej bolo doručené opravné uznesenie č. k. 20C/14/2019-88 zo dňa 03. 06. 2019, v ktorom bola ako žalovaná v druhom rade označená J. U., čo rovnako nie je správne uvedenie mena a priezviska žalovanej. Žalovaná zvýraznila, že voči rozsudku súdu prvej inštancie podáva odvolanie, pretože predmetné vozidlo BMW, EČV U ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda, jej zapožičal jej bývalý manžel U. U. od firmy MDH STAV, s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici. Pri užívaní zapožičaného motorového vozidla konala v dobrej viere s tým, že predmetné motorové vozidlo má zaplatené povinné zákonné poistenie. ako aj vykonanú platnú technickú a emisnú kontrolu, nakoľko všetky potrebné dokumenty boli vo vozidle. O tom, že vlastníkom vozidla MDH STAV, s. r. o., nemá splnené zákonom stanovené povinnosti, sa žalovaná dozvedela až po vzniknutej škodovej udalosti od bývalého manžela, ktorý bol prítomný pri spisovaní škodovej udalosti príslušníkom policajného zboru. Ďalej uviedla, že si je vedomá toho, že pri zapožičaní motorového vozidla BMW si mala odkontrolovať, či je uhradené zákonné poistenie, čo však opomenula v dobrej viere, pretože predmetné vozidlo pred zapožičaním od firmy MHD STAV, s. r. o., užíval jej bývalý manžel U. U.. Z uvedeného dôvodu je tak ochotná uhradiť polovicu

dĺžnej sumy vo výške 283,85 Eur. Ďalej žiada odpustiť trovy konania, trovy súdneho zastúpenia a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 567,71 Eur. Škodovej udalosti si je vedomá, ale keďže je samoživiteľkou dvoch školopovinných maloletých detí, na ktorých výživu mi bývalý manžel odo dňa rozvodu finančne neprispieva, je ochodná uhradiť len polovicu dĺžnej sumy vo výške 383,85 Eur na splátkový kalendár. Nebola totiž chyba len iba na jej strane, ale bola to chyba a nezodpovednosť i na strane bývalého manžela. Prílohou odvolania podaného žalovanou je i trestný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým sa obvinený U. U. uznal za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

3. K odvolaniu žalovanej sa písomným podaním zo dňa 19. 02. 2020 vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Úvodom uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožňuje v plnom rozsahu a zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie je vo výroku vecne správne. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok postupom podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdil. Žalobca má za to, že dôkazy vykonané v priebehu prvoinštančného konania nepochybne preukázali skutočnosť, že motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, nebolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené. Tieto dôkazy zároveň v plnom rozsahu preukázali i výšku takto spôsobenej škody a rovnako vymedzili osoby, ktoré boli za vznik škody zodpovedné, čím zároveň vymedzili nárok poškodeného na vyplatenie poistného plnenia z poistného garančného fondu a zdôvodnili pasívnu legitímáciu žalovaného 1/ a žalovaného 2/ v tomto konaní. Ďalej poukázal na ust. § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. a § 24 ods. 2 písm. b) uvedeného zákona. Uviedol, že aj keď za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá prevádzkovateľ tohto vozidla, nie je vylúčená zodpovednosť vodiča, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Ide o subjektívnu zodpovednosť, pri ktorej sa požaduje zavinenie. V súdnom prípade bola povinnosť žalovaného 1/ ako držiteľa uzavrieť povinné zmluvné poistenie, čo ale nedodrжал a povinnosťou žalovanej 2/ bolo preveriť si skutočnosť, či vozidlo má uzatvorené PZP. Žalovaný 2/ si túto svoju povinnosť nesplnil, navyše vozidlom spôsobil v dôsledku dopravnej nehody škodu na motorovom vozidle ŠKODA, EČV: U ktorého držiteľom bola v tom čase spoločnosť Auto Palace. Žalobca je toho názoru, resp. bol toho názoru, že voči žalovanému 2/ je potrebné vychádzať z rovnakého právneho základu ako voči držiteľovi, teda ide o nárok na náhradu plnenia, ktoré žalobca za nich oboch plnil poškodenému. Zákonné ust. § 24 ods. 2 je pritom vo vzťahu k zákonu č. 40/1964 Zb. Občianskemu zákonníku špeciálnym predpisom upravujúcim práva a povinnosti žalobcu pre prípad plnenia z poistného garančného fondu a nároky žalobcu plynúce z takéhoto plnenia. Ďalej poukázal na ust. § 120, § 127 Občianskeho zákonníka a uviedol, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným, z ktorého obsahu vyplýva uplatnené právo žalobcu v zmysle § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001 požadovať plnenie voči tretej osobe, t. j. náhradu toho čo za neho žalobca je svojou povahou vzťahom sui generis, ktorý vzniká na základe skutočností uvedených v zákone. Právo žalobcu je dané v predmetnej veci reťazou aplikácie ust. § 24 ods. 7, ods. 2 písm. b) a ust. § 3 ods. 1 zák. č. 381/2001, ktoré tvoria regulatívny rámec obsahu tohto subjektívneho práva žalobcu. Žalobca tak má právo na náhradu plnenia za toho, kto zodpovedá za škodu podľa ust. § 24 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001. Plnenie žalobcu je plnením v zmysle § 24 ods. 4 písm. b) a v zmysle ust. § 24 ods. 7 zák. č. 381/2001. Titulom regresu má žalobca voči žalovaným právo na náhradu toho čo za nich plnil poškodenému. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo134/2009, v ktorom bolo konštatované, že ust. § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001 je potrebné vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t. j. aj proti vodičovi. S poukazom na uvedené dôvody žalobca prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

4. K vyjadreniu žalobcu sa podaním doručeným súdu dňa 07. 04. 2020 vyjadrila žalovaná 2/. Opätovne uviedla, že voči platobnému rozkazu, 20C/14/2019-73 zo dňa 18. 04. 2019 v zákonom stanovenej lehote nemohla podať odpor, nakoľko jej nebola doručená doporučená listová zásielka. Dňa 18. 05. 2018 prevzal listovú zásielku jej bývalý manžel, ktorý ju o danej situácii neoboznámil a ona sa o danej situácii dozvedela až keď jej bol doručený platobný rozkaz. Zopakovala, že pri užívaní zapožičaného motorového vozidla konala v dobrej viere s tým, že predmetné motorové vozidlo má zaplatené povinné zákonné poistenie, ako aj vykonanú technickú a emisnú kontrolu, nakoľko všetky predmetné dokumenty boli vo vozidle. O tom, že vlastník vozidla MDH Stav, s. r. o., nemá splnené zákonom stanovené povinnosti, sa dozvedela až po vzniknutej škodovej udalosti od bývalého manžela, ktorý bol prítomný pri spisovaní škodovej udalosti. Žalovaná 2/ uviedla, že si je vedomá, že pri zapožičaní motorového vozidla BMW si mala odkontrolovať či je uhradené povinné zákonné poistenie, čo opomenula v dobrej viere,

pretože predmetné vozidlo pred zapožičaním od uvedenej firmy užíval jej bývalý manžel. Z tohto dôvodu žiada odpustiť trovy konania, trovy súdneho zastúpenia a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 567,71 Eur. Tak ako v podanom odvolaní i vo vyjadrení zvýraznila, že je ochotná uhradiť polovicu z dlžnej sumy a to sumu 283,85 Eur na splátkový kalendár, nakoľko je samoživiteľka dvoch školopovinných maloletých detí, na ktorých výživu jej manžel od rozvodu neprispieva.

5. Vyjadrenie žalovanej 2/ bolo doručené žalobcovi dňa 15. 06. 2020 s možnosťou k uvedenému sa vyjadriť. Rovnako bolo doručené vyjadrenie žalovanej 2/ i žalovanému 1/, s možnosťou sa k uvedenému vyjadriť.

6. Vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej 2/ podané žiadnou zo sporových strán nebolo.

7. V dôsledku podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

8. Podľa § 387 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Na základe podaného odvolania žalovanej 2/ tak v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalovanej 2/ a odvolacie dôvody žalovanej 2/ uvedené v jej odvolaní, odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí o veci samej, ako aj z jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje, pričom zároveň konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok; pokiaľ sa týka preskúmania veci samej, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby žalobcu dospel k správnym skutkovým a právnym záverom a rozsudok súdu je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov.

11. Odvolací súd opätovne konštatuje, že žalobca sa v súdnej veci domáhal plnenia od žalovaného 1/ a žalovanej 2/ a to spoločne a nerozdielne, s poukazom na ust. § 3, § 24 zák. č. 381/2001 Z. z., nárok uplatňujúci s poukazom na ust. § 420 Občianskeho zákonníka, § 427 Občianskeho zákonníka, keďže za žalovaného 1/ ako za prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorý porušil povinnosť mať uhradené povinné zmluvné poistenie, plnil škodu subjektu poškodenému, ktorému škoda vznikla v dôsledku dopravnej nehody zavinennej a spôsobenej žalovanou 2/, ktorá bola v rozhodnom čase vodičkou predmetného osobného motorového vozidla. Odvolací súd konštatuje, že predmetom konania nebolo posúdiť zodpovednosť žalovaných 1/, 2/ za škodu vzniknutú poškodenému subjektu, ale právo žalobcu na náhradu poistného plnenia proti osobe, ktorá zanedbala povinnosť vyplývajúcu zo zákona a to povinnosť poistiť zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 3 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z.).

12. Odvolací súd opätovne konštatuje, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav a vec i správne právne posúdil, keď konštatoval, že s poukazom na ust. § 420 a § 427 OZ má žalobca právo domáhať sa vznikutej škody, titulom postihového práva voči prevádzkovateľovi motorového vozidla (žalovaný 1/), tak aj voči vodičkovi, ktorý porušením povinností a právnych predpisov spôsobil vzniknutú škodu (žalovaná 2/). Uvedenému správne záveru súdu prvej inštancie zodpovedá i rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/134/2009, na ktoré správne vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázal už i sám žalobca. V uvedenom bolo

o.i. konštatované: „V ustanovení § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. je upravené právo kancelárie na náhradu vyplatených plnení z poistného garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Okruh osôb, proti ktorým má kancelária tzv. postihové právo, je upravený rôzne, v závislosti od toho, aký je status vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená. V prípadoch podľa odseku 2 písm. a), b), f),, a g) má kancelária právo proti tomu, kto za škodu zodpovedá (veta prvá citovaného zákonného ustanovenia). V prípade podľa odseku 2 písm. c) má kancelária právo proti poisťovateľovi (veta druhá citovaného zákonného ustanovenia) a napokon v prípade podľa odseku 2 písm. e) a podľa § 24a ds. 1 písm. a) zákona má kancelária povinnosť požadovať náhradu toho, čo plnila poškodenému od príslušnej kancelárie poisťovateľov (veta tretia citovaného zákonného ustanovenia). To znamená, že kancelária má v prípade poskytnutia poistného plnenia za škodu v zmysle § 24 ods. 2 písm.b) zákona č. 381/2001 Z.z. právo postihu proti tomu, u koho je daná zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a zodpovednosti za škodu.

Ustanovenie § 24 ods. 7 veta prvá v spojení s § 24 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať tak, že kancelária má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Kancelária má teda právo postihu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi (pri prevádzke tuzemského motorového vozidla je vodič povinný mať pri sebe potvrdenie o poistení zodpovednosti a teda presvedčiť sa, či je vozidlo poistené)“.

13. Odvolací súd zvyrazňuje, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v predloženej veci podala len žalovaná 2/, ktorá však ani v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní nenamietala nesprávne zistený skutkový stav a ani nesprávne posúdenie súdom prvej inštancie prejednávanej veci, poukázala však na okolnosť, že ona sama nemala vedomosť o neuzavretom, resp. neuhradenom povinnom zákonnom poistení. Zvýraznila, že uvedenú okolnosť jej bývalý manžel neoznámil, avšak zároveň pripustila svoje pochybenie či nedôslednosť v tejto otázke, keď si sama uvedenú zákonnú povinnosť pred použitím motorového vozidla neskontrolovala. Zároveň poukázala na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, na tú skutočnosť, že je samoživiteľkou dvoch maloletých detí, na ktoré jej manžel výživným neprispieva a z toho dôvodu žiadala o odpustenie úrokov z omeškania, odpustenie uloženej povinnosti náhrady trov konania a zároveň vyjadrila ochotu uhradiť súdom uloženú sumu len do výšky 1, t. j. len do výšky 283,85 Eur. Odvolací súd uvádza, že uvedené tvrdenia nie sú odvolacími námietkami, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutiu súdu prvej inštancie, resp. jeho zrušenie.

14. Odvolací súd zvyrazňuje, že nárok uplatňovaný žalobou predstavuje postihové právo žalobcu na náhradu škody, ktorú v súdnej veci uhradil žalobca subjektu poškodenému v dôsledku dopravnej nehody vzniknutej konaním žalovanej, ktorá dopravnú nehodu ako vodička spôsobila (zavinila). Už len spôsobenie dopravnej nehody a zavinenie vzniku škody (užívaním motorového vozidla, ktoré nebolo povinne zmluvne poistené) zakladá zodpovednosť žalovanej 2/ v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tomu zodpovedajúcu povinnosť náhrady škody. Zároveň ďalším porušením povinnosti vyplývajúcich zo zákona žalovanou je i tá okolnosť, že v rozpore s ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vzniku škody, t.j. v znení účinnom do 19. 05. 2018 a v rozpore s ust. § 18 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, žalovaná používala motorové vozidlo bez toho, aby mala dostatočne zistené otázky splnenia používania predmetného motorového vozidla v doprave na cestných komunikáciách a aby tieto vedela preukázať platnými dokladmi predpísanými zákonom.

15. Uvedené tak predstavuje v poradí ďalšie porušenie právnej povinnosti žalovanou 2/, z čoho možno vyvodit' záver o tom, že od samotnej žalovanej je dôvodné požadovať nahradenie vzniknutej, ňou spôsobenej škody v celom rozsahu.

16. Podľa ust. § 420 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

17. Podľa ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Podľa odseku 2 citovaného

zákonného ustanovenia, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

18. Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

19. V súdnej veci škoda bola spôsobená porušením povinnosti, ako žalovaným 1/, tak i žalovanou 2/ a preto bol správny i ten záver súdu prvej inštancie, že škoda vznikla v dôsledku konania viacerých škodcov, pričom pluralita škodcov v zmysle § 438 Občianskeho zákonníka predstavuje spoločnú zodpovednosť. Spoločná zodpovednosť viacerých škodcov zodpovedajúcich podľa § 420 OZ za spôsobenú škodu je daná vtedy, keď činnosť, alebo nečinnosť (opomenutie) viedli k vzniku jedného škodlivého následku. Je tomu tak vtedy, ak je škoda výsledkom súbežnej a od seba nezávislej činnosti viacerých škodcov. Spoločná zodpovednosť nie je vylúčená ani v tom prípade, keď jeden zo škodcov zodpovedá podľa § 420 OZ a druhý podľa princípu objektívnej zodpovednosti, ak ide o spôsobenie tej istej škody. Z hľadiska aplikácie ust. § 438 OZ nezáleží na tom, či ide o konkurenciu (súbeh) objektívnej zodpovednosti (§ 427 OZ) a subjektívnej zodpovednosti (§ 420 OZ). Spôsobenie škody viacerými škodcami má za následok ich solidárnu zodpovednosť. Podstata tejto zodpovednosti spočíva v tom, že spoloční škodcovia sú za škodu zodpovední spoločne a nerozdielne. Znamená to, že poškodený môže požadovať náhradu celej škody, od ktoréhokoľvek škodcu a ten na ktorého sa s takou žiadosťou obráti nie je oprávnený požiadavku na celú úhradu odmietnuť a požadovať od poškodeného, aby svoj nárok rozdelil medzi všetkých škodcov. Až na základe vzájomného vysporiadania sa môže ten zo škodcov, ktorý uhradil poškodenému celú škodu, čím spôsobil zánik zodpovednosti i ostatných škodcov, vysporiadať s ostatnými škodcami podľa účasti na spôsobenej škode (§ 439 OZ). Ak sú teda osoby solidárne zodpovedné za škodu, môže poškodený žiadať plnú náhradu škody od jedného alebo viacerých z nich, najviac do výšky, ktorú utrpel.

20. S poukazom na charakter spoločnej a nerozdielnej (solidárnej) zodpovednosti žalovaného 1/ a žalovanej 2/ môže žalobca plnenie zodpovedajúce náhrade škody, ktorá mu vznikla vyplatením reálne vzniknutej škody subjektu poškodenému v dôsledku dopravnej nehody, požadovať plnenie v celej výške od ktoréhokoľvek zo škodcov t. j. v celej výške od žalovaného 1/, alebo žalovanej 2/ a uvedení sú povinní reálne vzniknutú a nimi spôsobenú škodu v celom rozsahu uhradiť, čím zaniká povinnosť druhého solidárneho škodcu (subjektu zodpovedného za škodu), pričom až následne vznikne žalovanej 2/ s poukazom na ust. § 439 Občianskeho zákonníka možnosť vyporiadať sa s ďalším zodpovedným subjektom, t. j. so žalovaným 1/ podľa účasti na spôsobe ním vzniknutej škody. S poukazom na uvedené, nebol preto dôvod ukladať žalovanej povinnosť plniť len do výšky polovice vzniknutej škody t. j. uložiť jej povinnosť zaplatiť žalobcovi žalobkyňou navrhovanú sumu 283,- Eur.

21. Odvolací súd nezhliadol ani žiadny dôvod na vyhovieť návrhu žalobkyne o odpustenie úroku z omeškania vo výške 5% zo žalovanej sumy odo dňa omeškania až do zaplatenia, a ani dôvod na odpustenie vzniknutých trov konania. Žalobkyňa i v podanom odvolaní uznávala svoju zodpovednosť za vzniknutú škodu, avšak zvýraznila, že o nezaplatení povinného zmluvného poistenia nevedela. Odvolací súd kvalifikuje konanie žalovanej 2/ ako nedbanlivosť, keď splnenie podmienok pre používanie osobného motorového vozidla v cestnej premávke, vyplývajúcich zo zákona, si sama neskontrolovala, hoci tak ako vodička urobiť mala a bez náležitého dôvodu sa spoliehala na to, že uvedené podmienky splnené sú.

22. O porušení povinnosti ako jej, tak i jej bývalého manžela, t. j. žalovaného 1/ sa dozvedela v čase pred podaním žaloby na súd, kedy hoci si uvedomujúc svoju zodpovednosť za škodu a porušenie zákonných povinností, Slovenskej kancelárii poisťovateľov neuhradila to, čo táto plnila subjektu dopravnou nehodou poškodenému ani čiastočne a teda svojim konaním, spolu so žalovaným 2/, zadala dôvod pre uplatnenie dôvodného nároku žalobcom až v súdnom konaní na základe podanej žaloby. Je preto na mieste, aby znášala i uloženú povinnosť náhrady trov právneho zastúpenia, ako formu sankcie za nutnosť vyriešenia predmetného sporu až v konaní pred súdom.

23. Rovnaký záver odvolací súd prijal i v otázke úroku z omeškania, kedy v konaní bolo preukázané, že o povinnosti plniť sa žalovaná dozvedela dňom 25. 05. 2018, avšak uvedenú povinnosť si nesplnila a preto i úrok z omeškania predstavuje sankciu žalovanej za omeškanie, ktorá oprávnenému subjektu, v danom prípade žalobcovi vyplýva priamo zo zákona a to z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z.

24. Dôvod pre navrhované odpustenie úroku z omeškania, ako aj povinnosti nahradiť trovy konania odvolací súd nevzhliadol ani v tvrdených pomeroch žalovanej 2/, ktorá uvádzala, že je samoživiteľkou dvoch maloletých detí. V tomto smere však žalovaná 2/ nijakým spôsobom nepreukázala jej majetkové, zárobné pomery, či sociálnu situáciu, ktoré by jej dôvodne neumožňovali plniť si zákonnú povinnosť; uvedené dokonca, ani len netvrdila, t. j. neuniesla bremeno tvrdenia a ani bremeno dôkazu. Už len záverom odvolací súd dodáva, že pokiaľ žiadala žalovaná 2/ o plnenie v splátkach, resp. splátkový kalendár, odvolací súd nemal pre takéto rozhodnutie preukázaný skutkový stav (pomery na strane žalovanej) a zároveň plnenie v splátkach si môže dohodnúť žalovaná so žalobcom. S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho meritórnom prvom výroku potvrdil, ako vecne správny.

25. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd uložil, resp. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ v celom rozsahu, ktoré sú žalovaní povinní zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil celkový procesný úspech žalobcu v konaní a následne s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP uložil povinnosť náhrady trov konania žalobcu žalovaným 1/, 2/ ako v celom rozsahu neúspešným resp. neúspešnej strane sporu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny i v závislom druhom výroku o trovách konania.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, 262 ods. 1 CSP a 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom podaním odvolania žalovanou 2/, táto nebola procesne úspešná ani z časti a celý procesný úspech v odvolacom konaní tak prináleží žalobcovi. Žalobca ako úspešná strana sporu v odvolacom konaní v celom rozsahu, bol pre účely odvolacieho konania zastúpený právnym zástupcom z radu advokátov, k odvolaniu žalovanej 2/ sa i písomne vyjadril a teda žalobcovi vznikli v súvislosti s odvolacím konaním i trovy právneho zastúpenia. Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd uložil odvolateľke žalovanej 2/, ako procesne neúspešnej strane sporu v celom rozsahu, povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vzniknuté v súvislosti s odvolacím konaním s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP.

27. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).